

# Håndbog for DKKs brugsprøvedommere



## Indholdsfortegnelse:

	Side
Overordnede retningslinjer	2
Diskvalifikation	3
Væsenstest	4
Gr. A Spor	5
Gr. B Lydighed - Generelt	7
Gr. B Lydighed - Øvelser	8
Gr. C Forsvarsarbejde - Generelt	12
Gr. C Forsvarsarbejde - Øvelser	12



# OVERORDNEDE RETNINGSLINJER

**Generelt:** Ved førstegangsprøve i IPO I eller BHPI skal alle tre grupper bedømmes af den samme dommer. Bestået FP er adgangskrav til IPO I, BHPI, IPO-V og SPHI. Adgangskrav til SPH2/IPO-SPH er en bestået SPH I.

**Line:** Hundeføreren skal under hele prøveforløbet medføre en line. Linen kan medføres ude af syne for hunden eller hængt over skulderen fra venstre foroven mod højre for neden. I Danmark er det tilladt at putte linen i lommen.

**Halsbånd:** Hunden skal til stadighed bære et enkelt enradet, tvangfrit tætsluttende kædehalsbånd, som ikke må benyttes som kvælerhalsbånd.

Andre supplerende halsbånd som f.eks. læderhalsbånd, pighalsbånd, loppehalsbånd mv. er ikke tilladt under prøven.

**Kommandoer:** Normalt udtalte, korte ét-ords-kommandoer. Kommandoer kan afgives på et hvilket som helst sprog, men skal dog til en øvelse altid være den samme. Gælder alle discipliner.

## GR. A SPOR

Det ønskes, at hundene er sikre og viser overbevisende intensivt og vedholdende sporarbejde afpasset det enkelte uddannelsesstrin. Det frejdige arbejde skal prioriteres højt. Enhver form for tvang over for hunden er ikke tilladt.

**Tilladte sporseler:** Bryst- eller Böttgersele uden ekstra remme.

**Sporet kan udføres som frisøg eller i en 10 m lang line:** Den 10 m lange sporline kan føres hen over ryggen, på siderne eller mellem for og/eller bagben på hunden. Den kan være fastgjort til sporselens spænde eller direkte til halsbåndet, der ikke må benyttes som kvælerhalsbånd.

**Sne-spor:** Det vil altid være en vurdering fra dommerens side i forhold til, om sporene kan gennemføres eller ej. Sne-spor kan accepteres til almindelige prøver. De enkelte specialklubber kan have egne regler i forhold til udtagelser/konkurrencer.

## GR. B LYDIGHED

I lydighedsarbejdet lægges der meget stor vægt på, at der ikke fremføres hunde, der er frataget enhver form for selvtilid og kun tjener som sportsrekvisitter for hundeføreren. Under alle øvelser ønskes et frejdigt arbejde kombineret med koncentration og opmærksomhed mod hundeføreren. Dette forhold skal klart afspejles i dommerens bedømmelse.

## GR. C FORSVARSARBEJDE

Under forsvarsarbejdet får hunden mulighed for at vise, at den er i stand til at klare de fysiske og psykiske belastninger, en brugshund nødvendigvis må kunne klare.

Følgende skal iagttages og klart fremgå af dommerens kommentarer:

- Hundens evne til at klare de fysiske og psykiske påvirkninger forsvarsarbejdet medfører.
- Hundens evne til at reagere.
- Hundens evne til at afreagere.
- Hundens uddannelsesniveau.
- Hundens førbarhed og samarbejde med hundeføreren.

## Bestemmelser vedr. "Slip":

- Figuranten står stille på dommerens anvisning.
- Hunden kan slippe selvstændigt eller på kommando efter at figuranten har indstillet sit arbejde og står stille (passiv).
- Første slipkommando afgives selvstændigt af hundeføreren.
- Ekstrakommandoer (indtil 2) efter tegn fra dommeren.
- Hundeføreren skal stå rolig i forbindelse med kommandoafgivelse.
- Slipper hunden selvstændigt skal dette ske straks, tøver hunden og hundeføreren giver kommando betragtes dette som fejl.
- Efter hvert slip følger en bevoftningsfase på 5 sekunder.
- Hunden skal slippe senest efter 3. kommando (der fratrækkes max. 9 point).

Slipper hunden ikke på 3. kommando afbrydes forsvarsarbejdet med diskvalifikation 2. DSB bedømmes ikke. Hunden diskvalificeres, hvis den ikke lader sig kontrollere, eller hvis den tager fat andre steder end i ærmet. Diskvalifikation 2. Hunden diskvalificeres hvis den først slipper efter hundeførerens fysiske påvirkning. Diskvalifikation 2. Ved væsensmangler diskvalifikation 1.

Anvendes hundens navn bedømmes dette som ekstrakommando. Anvendes kommandoen "Dæk" for at få hunden til at slippe bedømmes øvelsen i mangelfuldt.

Anvendes kommando for at få hunden til at blive ved figuranten, inden dommeren har givet tegn til hundeføreren om at gå ind til hunden, afbrydes forsvarsarbejdet. DSB bedømmes: Utilstrækkeligt - 0 point i gruppe C.

## Faste træk ved "Slip":

*Ekstrakommandoer (max. 2)*

Tøvende	1. straks	1. tøvende	2. straks	2. tøvende	Slipper ikke
0,5 - 3,0	3,0	3,5 - 6,0	6,0	6,5 - 9,0	Diskvalifikation

# DISKVALIFIKATION:

## I. Diskvalifikation med indberetning

**skriftligt til DKKs BHU samt til pågældende races specialklub:**

- Væsensmangler. Eksempelvis hunde, der ikke består væsenstesten, diskvalificeres og kan ikke deltage i prøven. Diskvalifikationen skal indføres i resultathæftet med angivelse af den pågældende væsensmangel.
- Usportslig adfærd (f.eks. spiritusnydelse).
- Overtrædelse af dyreværnsbestemmelserne.
- Brud på DKKs gældende etiske anbefalinger for håndtering og træning af hunde.
- Bevidst overtrædelse af prøveprogrammet.

Begrundelse for diskvalifikationen indføres i resultathæftet og på resultatlisten.

## 2. Diskvalifikation uden indberetning:

- Hvis hunden ikke lader sig kontrollere.
- Hvis hunden i forsvarsarbejdet tager fat andre steder end i ærmet.
- Hvis hunden først slipper efter hundeførerens fysiske påvirkning.
- Hvis hunden på sporet giver efter for sin jagtdrift og ikke efter 3 kommandoer kan sættes på sporet igen.
- Hvis hunden ikke afleverer en opsamlet genstand eller apportbuk efter 3. kommando.
- Hvis hunden under prøven forlader banen eller hundeføreren og ikke kommer tilbage efter 3. kommando.
- Hvis hunden i en forsvarsøvelse ikke slipper efter 3. kommando.
- Hvis bolde, godbidder eller andre motivationsgenstande medbringes på banen. Gælder også ved væsenstest og præmieoverrækkelse.

I begge tilfælde af diskvalifikation (med og uden indberetning) afbrydes prøven og evt. opnåede point bortfalder i samtlige discipliner.

## VÆSENSTEST:

- Gennemføres ved alle prøver, før opstart af første disciplin.
- Hundens væsen observeres under hele prøveforløbet.

### Gennemførelse af væsenstest:

1. Væsenstesten skal under normale omstændigheder foregå på et for hunden neutralt sted.
2. Alle deltagende hunde skal fremføres enkeltvis for dommeren.
3. Hunden fremføres i en almindelig line. Linen skal holdes løs.
4. Dommeren skal undlade enhver form for provokation. Det er ikke tilladt dommeren at tage fat i hunden.
5. Id-kontrollen er en del af væsenstesten. Er tatoveringsnummeret utydeligt noteres de bogstaver og / eller tal der kan læses. Ejere af chip-mærkede hunde skal sørge for at scanner er til stede, så identifikationen kan gennemføres.

### Bedømmelse:

- Positiv adfærd: Under testen forholder hunden sig f.eks. neutral, selvbevidst, sikker, tryk, opmærksom, temperamentsfuld, frejdig.
- Grænsetilfælde: Hunden forholder sig f.eks. noget urolig, lettere nervøs, lidt usikkert. Sådanne hunde godkendes, de skal dog iagttages nøje under prøveforløbet.
- Negativ adfærd / respektive dårligt væsen: Hunde forholder sig f.eks. sky, usikker, bange, ikke førbar, bidsk, aggressiv (diskvalifikation).

# GR. A SPOR

**Hundeføreren:** Skal kunne indleve sig i sporarbejdet. Han skal kunne tolke sin hunds reaktioner, koncentrere sig om sporarbejdet og ikke lade sig distrahere af ting der sker i området.

**Dommeren:** Skal ikke kun iagttage hund og fører. Han skal også iagttage arealets beskafenhed, vejrliget, afledninger og tidsfaktoren.

Hans bedømmelse må bero på en samlet vurdering af følgende faktorer:

- Søgeadfærden (søgetempo på siderne, før og efter vinklerne og ved genstandene).
- Uddannelseskvalitet (hektisk opstart, trykket adfærd, undvigeadfærd).
- Ikke tilladt hjælp fra hundeføreren.
- Sværhedsgrader ved udarbejdelse af sporet: ● Jordbundsforhold (bevoksning, sand, arealskift, "møg") ● Vindforhold ● Vildtveksler ● Vejr (varme, kulde, regn, sne) ● Skift i vejrlig.

Efter at HF har meldt sig til sporarbejdet, skal dommeren placere sig, så han er i stand til at iagttage arbejdet og samtidig se/høre evt. hjælp fra HF.

Afstanden til hund og fører skal vælges, så hunden og hundeføreren ikke føler sig trængt. Dommeren skal følge hund/ fører under hele sporforløbet.

Dommeren skal bedømme med hvilken iver, sikkerhed/usikkerhed eller flygtighed hunden løser sporogaven.

**Pointfordeling:** Der bør tages hensyn til de enkelte siders længde og sværhedsgrader.

**Påsætning:** Ved opstart på sporet, melder HF til med sporklar hund (sele og line er påsat hunden). Efter tilmelding føres hunden roligt og direkte til sporflaget. Tvang er ikke tilladt. Bedømmelsen starter ved sporflaget, når HF har givet den 1. søgekommando.

Påsætning, også efter genstandene, foregår ved hunden. Der er her ikke tale om en grundstilling, det tillades føreren at tage linen op umiddelbart bag ved hunden.

Påbegynder en hund ikke sporarbejdet efter 3. påsætning afbrydes øvelsen.

Det er ikke tilladt at foretage nye påsætninger i det videre sporforløb. (Ny påsætning er: hund i grundstilling, hund holdes i halsbånd eller når sporlinen kortes helt op.) Fast pointfradrag på 4.

Det bedømmes ikke som ekstrapåsætninger, så længe hundeføreren holder i enden af linen, og hunden søger selvstændigt, også selv om den passerer hundeføreren.

Lægger en hund sig ned er det ikke automatisk ensbetydende med en falsk påvisning. Arbejder hunden videre på kommandoen "søge" trækkes 2 point i IPO/BHP og SPH1, 1 point i SPH2 og IPO SPH. Går hundeføreren hen til hunden, er der tale om en falsk påvisning. Lejlighedsvis ros er tilladt på alle prøvetrin. Der skelnes mellem nødvendig og unødvendig ros. Det er vigtigt, at hunden får lejlighed til at vise, at den kan udarbejde de enkelte momenter uden førerhjælp.

Kommando "søge" må kun gives ved start og efter genstande.

**Afledning i SPH:** Afbrud hvis hunden følger afledningen mere end 10 m.

**Langsider:** Hurtigt eller langsomt sporsøg er ikke kriterium for bedømmelse, hvis hunden søger intensivt. Der skal lægges vægt på, at hunden viser intensivt sporsøg under hele forløbet.

Det bedømmes ikke som fejl, hvis hunden kontrollerer uden at forlade sporet. Linen kan hænge løst, når afstanden ikke mindskes væsentligt. Det er ikke en fejl, hvis linen rører jorden.

Hindrer hundeføreren hunden i at forlade sporet, giver dommeren HF besked om at følge hunden. Efterkommes dette ikke afbrydes sporarbejdet.

Sporarbejdet afbrydes hvis hunden kommer mere end 10 m væk fra sporet.

**Vinkler:** Skal udarbejdes sikkert. Det bedømmes ikke som fejl, hvis hunden kontrollerer fremad, til højre eller venstre uden at kredse i vinklen.

**Genstande:** Skal påvises sikkert og tæt i søgeretningen. En let skrå påvisning betragtes ikke som fejl. Det betragtes som fejl, hvis hunden under påvisning ligger meget skråt (mere end 45 gr.) på genstandene eller vender sig mod HF. Genstande, der kun påvises efter kraftig hjælp, skal bedømmes som "ikke fundne." Dette er f.eks. tilfældet ved hjælp med linen, ved kommando, eller hvis hunden forhindres i at søge videre.

Genstande kan påvises liggende, siddende eller stående. Det er ikke en fejl, hvis hunden bruger flere påvisningsformer på samme spor.

Hundeføreren må ikke stå foran hunden under fremvisning af genstandene.

Samler hunden op, kan den blive stående, sætte sig eller komme tilbage til hundeføreren. Det betragtes som fejl, hvis hunden går fremad med genstanden i munden, eller hvis den samler op i liggende stilling. Kommer hunden tilbage, må hundeføreren ikke gå hen mod hunden. Her skal hunden forholde sig roligt, indtil den sættes på sporet.

Påviser hunden genstanden i stedet for som oplyst at samle op eller omvendt, kan der maksimalt opnås 50% af pointene for den pågældende genstand.

Uanset om hunden samler op eller påviser, skal hundeføreren altid være ved hunden under påsætning.

Kort ros er tilladt efter fremvisning af genstanden.

En hund der ikke afleverer en opsamlet genstand efter 3. kommando diskvalificeres. )Diskvalifikation 2.)

**Vildt:** Giver hunden under sporarbejdet efter for jagtdriften, kan hundeføreren anvende kommandoen "dæk" for at forhindre dette. (Der trækkes indtil 8. point). Sporarbejdet genoptages på dommerens anvisning. Lykkes det ikke at få hunden i gang igen diskvalificeres ekvipagen. (Diskvalifikation 2.)

**Afmelding:** Efter afslutning melder HF fra hos dommeren og fremviser de fundne genstande.

Det er ikke tilladt at lege med eller fodre hunden, inden der er meldt fra hos dommeren, og denne har afgivet sine kommentarer for det viste arbejde.

**Tidsgrænse:** Kan et team ikke udarbejde sporet inden for den angivne tid, afbryder dommeren sporarbejdet. Det indtil da udførte arbejde bedømmes.

Ved SPH2 og IPO SPH skal der ikke ske afbrud, hvis hunden er i gang med at udarbejde sidste side ved tidens udløb.

# GR. B LYDIGHED

## Generelt

**Apportbukke:** ● Der må ikke anvendes egne apportbukke ● Der må ikke spyttes på apportbukken ● Det er ikke tilladt at give hunden apportbukke i munden inden øvelsen ● Hunden skal følge hundeføreren ved afhentning og aflevering af apportbukken.

**Spring:** Flugspring: Højde 100 cm. Bredde 150 cm.

Klatrespring: Højde 180 cm. Bredde 150 cm. 130 cm mellem siderne i bunden.

**Pistol:** 6 mm.

**Skjul:** Skal stå på pladsen.

**Påbegyndelse af øvelserne:** Dommeren giver tegn til påbegyndelse af hver øvelse.

**Tilmelding:** ● Sker med hunden i grundstilling. ● Ved færdselsprøven med hunden i line.

● Ved IPO/BHP med hunden fri ved fod.

**Hundeførernes fysiske tilstand:** Hundefører, der pga. et fysisk handicap ikke kan føre hunden på venstre side, kan føre den på højre side. De udførelsesbestemmelser, der i prøveprogrammet angives som venstre side, erstattes med højre side.

**Grundstilling:** Alle øvelser starter og slutter i grundstilling. Bredstående stilling er ikke tilladt. Alle øvelser i lydighedsarbejdet udgår fra grundstillingen. Det er kun tilladt at indtage én grundstilling før hver øvelse. Slutgrundstillingen kan danne udgangspunkt for næste øvelse.

**Øvelsesafviklingen (opmarch/frem til kommando):** Fra grundstilling følger opmarchen på mindst 10 og højst 15 skridt, inden der afgives kommando.

Fejl i grundstilling og opmarch skal inddrages i bedømmelsen af de enkelte øvelser.

Programmet foreskriver mindst 30 skridt. Det overlades til hundeføreren, om han vil gå ud over de 30 skridt. Dommeren kan fastlægge et maksimum for afstand.

**Ros:** Det er tilladt at give en kort ros efter hver øvelse, mens hunden sidder i grundstilling. Derefter kan der indtages en ny grundstilling. Det er vigtigt at 3 sek. reglen overholdes.

**Opdeling af øvelserne:** I øvelser med todelte momenter (afdækning med indkald og stå under løb) sikres en differentieret bedømmelse ved opdeling af øvelsen:

● a) Grundstilling, opmarch, kommando = 5 point.

● b) Indkald og adfærd til afsluttende grundstilling = 5 point.

Ved alle øvelser skal hundens adfærd bedømmes fra udgangsgrundstillingen til den har indtaget grundstilling ved afslutning af øvelsen.

**Kommandoer:** Er foreskrevet i programmet. Hundens navn kan anvendes ved indkald i stedet for "her". Brug af såvel navn som "her" regnes for dobbeltkommando.

Udfører en hund ikke en øvelse på 3. kommando afbrydes øvelsen (mangelfuldt - 0 point).

**Bedømmelser:**

● 1. ekstrakommando: Tilstrækkeligt for den pågældende del af øvelsen.

● 2. ekstrakommando: Mangelfuldt for den pågældende del af øvelsen.

3 sekunders - regel, skal overholdes mellem alle øvelsesdele.

## Øvelser i Lydighed

**LINEFØRING (FP)/ FRI VED FOD:** Udførelse beskrevet i prøveprogrammet.

Følgende iagttages:

- Rolig og korrekt grundstilling ved start.
- Frejdigt og opmærksomt ud for hundeførerens venstre knæ.
- Hjælp fra hundeføreren.
- Adfærd ved afgivelse af skud.
- Opmærksomme og tætte vendinger.
- Adfærd ved holdt.
- Adfærd i gruppe.
- Adfærd i afsluttende grundstilling.

### Omkringvendinger - to muligheder:

1. Hunden går bag om hundeføreren.
2. Hunden drejer 180 grader til venstre på stedet.

**Gang:** Gennemføres i naturlig gang.

**Løb:** Gennemføres naturligt - ikke sprint

**Langsom gang:** Normal skridtlængde.

Længden af sider efter vendinger skal være mellem 15 og 20 skridt.

**Gruppe:** Der vises en venstre og en højrevending omkring personer i gruppen. F.eks. i form af et 8-tal. Der skal vises mindst et "holdt" i nærheden en af personerne i gruppen. Dommeren kan forlange, at øvelsesdelen i gruppen gentages. Husk to gange gruppe ved Færdselsprøven.

**Skud:** Afgives under "fri ved fod" på den første side. Første skud efter ca. 15 skridt, det andet ca. 5 sek. efter.

**SID - ØVELSEN:** Udførelse beskrevet i prøveprogrammet.

Følgende iagttages:

- Rolig og korrekt grundstilling ved start.
- Frejdigt og opmærksom opmarch.
- Hurtig og korrekt udførelse på kommando - uden hjælp fra hundeføreren.
- Hundens adfærd når hundeføreren går væk fra og kommer tilbage til hunden.
- Adfærd i sidste grundstilling.

**AFDÆKNING MED INDKALD:** Udførelse beskrevet i prøveprogrammet.

Følgende iagttages:

- Rolig og korrekt grundstilling ved start.
- Frejdigt og opmærksom opmarch.
- Hurtig og korrekt udførelse på kommando - uden hjælp fra hundeføreren.
- Hundens adfærd når hundeføreren går/løber væk fra hunden.
- Hurtig og målrettet indløb efter kommando uden at skifte gangart.
- Sidde korrekt og opmærksomt foran HF.
- Hurtigt og frejdigt indtagelse af grundstilling.

**STÅ UNDER GANG:** Udførelse beskrevet i prøveprogrammet.

Følgende iagttages:

- Rolig og korrekt grundstilling ved start.
- Frejdig og opmærksom opmarch.
- Hurtig og korrekt udførelse på kommando - uden hjælp fra hundeføreren.
- Hundens adfærd når hundeføreren går væk fra og kommer tilbage til hunden.
- Hurtigt og frejdig indtagelse af grundstilling.

**STÅ UNDER LØB:** Udførelse beskrevet i prøveprogrammet.

Følgende iagttages:

- Rolig og korrekt grundstilling ved start.
- Frejdig og opmærksom opmarch.
- Hurtig og korrekt udførelse på kommando - uden hjælp fra hundeføreren.
- Hundens adfærd når hundeføreren løber væk fra hunden.
- Hurtig og målrettet indløb efter kommando uden at skifte gangart.
- Sidde korrekt og opmærksomt foran HF.
- Hurtigt og frejdig indtagelse af grundstilling.

**APPORT:** Udførelse beskrevet i prøveprogrammet.

Er kastet udført meget skævt, kan der kastes om. Hunden skal blive siddende. (Gælder for alle apporteringsøvelser).

Forlader hundeføreren sin udgangsposition, bedømmes øvelsen i mangelfuldt.

Bringes apporten ikke tilbage, (hvis hunden lader apporten falde og ikke samler den op igen, kommando er mulig, eller hvis hundeføreren skal forlade sin udgangsposition for at få fat i apporten) fratrækkes alle point.

Følgende iagttages:

- Rolig og korrekt grundstilling ved start.
- Hurtig, målrettet og frejdigt løb ud til apportbukken.
- Hurtig og korrekt opsamling.
- Bringe apporten hurtigt og frejdigt tilbage.
- Tyggeri og leg med apporten.
- Sidde korrekt og opmærksomt foran HF.
- Holde apporten roligt og aflevere hurtigt på kommando.
- Hurtigt og frejdig indtagelse af grundstilling.

**FLUGTSRING MED APPORT:** Udførelse beskrevet i prøveprogrammet.

Pointfordeling ved flugt- og klatrespring:

Fremadspring = 5 point.

Apportering = 5 point.

Tilbagespring = 5 point.

For at opnå point skal 2 af de 3 momenter udføres.

Strejf, der trækkes 0,5 til 1 point pr. spring.

Afsæt, der trækkes 1,5 til 2,0 point pr. spring.

Forlader hundeføreren sin udgangsposition, bedømmes øvelsen i mangelfuldt.

Vælder hunden springet er der ingen omspring, øvelse altid i mangelfuldt.

HF har 3 forsøg for at kaste over springet, lykkes dette ikke i 3. forsøg, afbrydes øvelsen, og den bedømmes med 0 point.

Kommando spring/apport: Spring afgives som start på øvelsen, og apport før hunden lander på den anden side af springet.

Følgende iagttages:

- Rolig og korrekt grundstilling ved start.
- Løsne sig fra HF frejdigt og målrettet ved kommando.
- Hurtig, målrettet og frejdigt fremadspring (berøring, strejf, afsæt).
- Hurtig og korrekt opsamling.
- Bringe apporten hurtigt og frejdigt tilbage.
- Hurtig, målrettet og frejdigt tilbagespring (berøring, strejf, afsæt).
- Tygger og leg med apporten.
- Sidde korrekt og opmærksomt foran HF.
- Holde apporten roligt og aflevere hurtigt på kommando.
- Hurtigt og frejdigt indtagelse af grundstilling.

**KLATRESPRING MED APPORT:** Udførelse beskrevet i prøveprogrammet.

For at opnå point skal 2 af de 3 momenter udføres.

Forlader hundeføreren sin udgangsposition, bedømmes øvelsen i mangelfuldt.

HF har 3 forsøg for at kaste over springet, lykkes dette ikke i 3. forsøg, afbrydes øvelsen, og den bedømmes med 0 point.

Kommando spring/apport: Spring afgives som start på øvelsen, og apport før hunden lander på den anden side af springet.

Følgende iagttages:

- Rolig og korrekt grundstilling ved start.
- Løsne sig fra HF frejdigt og målrettet ved kommando.
- Hurtig, målrettet og frejdigt fremadspring.
- Hurtig og korrekt opsamling.
- Bringe apporten hurtigt og frejdigt tilbage.
- Hurtig, målrettet og frejdigt tilbagespring.
- Tygger og leg med apporten.
- Sidde korrekt og opmærksomt foran HF.
- Holde apporten roligt og aflevere hurtigt på kommando.
- Hurtigt og frejdigt indtagelse af grundstilling.

**FREMADSENDELSE MED AFDÆKNING:** Udførelse beskrevet i prøveprogrammet.

Fremadsendelsen skal være mindst 30 skridt. HF afventer med hunden i grundstilling inden klarmelding. Dommeren giver tegn til afdækning og til at tage hunden i den afsluttende grundstilling. Efterkommer hundeføreren ikke dommerens tegn, eller løber hunden videre efter kommando, skal der fratrækkes point.

Følgende iagttages:

- Rolig og korrekt grundstilling ved start.
- Frejdig og opmærksom opmarch.
- Løsne sig frejdigt fra HF ved kommando.
- Løbe hurtigt, lige og målrettet fremad.
- Hurtig og naturlig reaktion på dækkommando.
- Hundens adfærd når hundeføreren kommer ind til hunden.
- Hurtigt og frejdig indtagelse af grundstilling.

**AFDÆKNING MED AFLEDNING:** Udførelse beskrevet i prøveprogrammet.

Dommeren giver tegn til afdækning og til at tage hunden i den afsluttende grundstilling.

Der gives ikke point, hvis hunden forlader afdækningsstedet, inden det andet team har fuldført:

Øvelse 3, IPO-V/IPO1/BHPI

Øvelse 4, IPO2/BHP2

Øvelse 5, IPO3/BHP3

Kommer hunden, ved afhentning, hundeføreren i møde, bedømmes øvelsen i tilstrækkeligt.

Følgende iagttages:

- Rolig og korrekt grundstilling ved start.
- Hurtig og naturlig reaktion på dækkommando.
- Rolig og sikker afdækning under fremførelsen.
- Adfærd ved skud.
- Hundens adfærd når hundeføreren kommer tilbage til hunden.
- Hurtigt og frejdig indtagelse af grundstilling.

**AFHENTNING AF HUNDEN:**

Hundeføreren skal gå direkte og i normal gangart ind til hunden efter tegn fra dommeren.

Hundeføreren kan gå ind til hunden forfra eller bagfra.

**ADFÆRD MELLEM ØVELSERNE:**

Hunden skal føres fri ved fod mellem alle øvelserne og ved afhentning af apportbukke (IPO/BHP). Det er ikke tilladt at motivere hunden.

**GLEMT ØVELSE:**

Glemmer hundeføreren en øvelse, skal dommeren straks bede hundeføreren udføre den pågældende øvelse. Der trækkes ikke point.

**AFMELDING / KOMMENTERING:**

Efter afmelding sætter hundeføreren - på dommerens anvisning - line på hunden. Belønning af hunden må først ske efter kommentarerne fra dommeren - og skal ske uden for selve prøvebanen. Hunden skal føres på plads, indtil ekvipagen har forladt banen.

# GR. C FORSVARSARBEJDE

## Generelt

**Placering af skjul:** Se prøveprogrammet.

**Figurantarbejdet:** Se "Bestemmelser for figuranter" i prøveprogrammet.

En figurant kan godt stille med hund ved en prøve, hvor han medvirker som figurant, hvis den prøve, han skal op i, ikke indeholder gr. C.

**Tilmelding:** Hundeføreren melder sig til dommeren med hunden fri ved fod. Går derefter til udgangspositionen for ronderingen og indtager grundstilling. Ronderingen påbegyndes på tegn fra dommeren.

Kan hundeføreren ikke melde til på korrekt vis, hvis hunden f.eks. løber ind i skjulet eller forlader pladsen og ikke kommer tilbage på 3. kommando, medfører dette diskvalifikation. (Diskvalifikation 2) Der foretages ikke bedømmelse af DSB.

**Markeringer:** Skal være synlige for hundefører, dommer og figurant.

Følgende iagttages:

- Figurantens udgangspunkt for flugten.
- Hundens udgangspunkt for flugten.
- Udgangspunkt for modprøven.

**Faser i forsvarsøvelserne:**

Følgende iagttages:

- Grebsfase.
- Belastningsfase.
- Overgangsfase.
- Slipfase.
- Bevogtningsfase.

Prøveprogrammet foreskriver entydigt, at hunden i forsvarsøvelserne kun må tage fat i beskyttelsesærmene.

## Øvelser i Forsvarsarbejde

**RONDERING:** Udførelse beskrevet i prøveprogrammet. Kommando "her" kan anvendes sammen med hundens navn. Det er ikke tilladt at sende hunden direkte til sidste skjul.

Følgende iagttages:

- Grundstilling ved øvelsens start.
- Ekstra kommandoer og tegn.
- Hundeføreren bliver på midterlinjen.
- Normal gangart.
- Opmærksomhed.
- Førbarhed.
- Alle skjul findes og rundes.
- Hunden er foran hundeføreren.

Finder hunden ikke figuranten i sidste skjul efter 3 forsøg afbrydes gr. C. I resultathæftet anføres "Disk." DSB bedømmes ikke og der gives ikke point.

Pointfradrag for ikke udførte udslag:

IPO/BHP1 2,5 point / udslag.

IPO/BHP2 1,5 point / udslag.

IPO/BHP3 1,0 point / udslag.

**BEVOGTNING OG STANDHALS:** Udførelse beskrevet i prøveprogrammet.

**Bevogtning:** Hunden skal bevogte figuranten tæt, selvikkert og vedholdende, indtil den kaldes ud.

**Følgende betragtes som fejl i bevogtningen:** (gælder alle bevogtningsfaser)

- Uopmærksomhed.
- Går momentvis væk fra figuranten.
- Bevogtning på afstand.
- Usikkerhed.
- Lader sig distrahere.
- Kigger efter hundeføreren.
- Belaster ved at springe op ad, støde mod eller berøre figuranten.
- Tager fat i ærmet. Let. Kraftigt. Kraftigt og holder fast.
- Kommer hundeføreren i møde.

**Ved belastning af figuranten fratrækkes for:**

- Stød, springen op ad mv. indtil 2 point.
- Greb i ærmet indtil 9 point.

Hunden diskvalificeres, hvis den griber fat andre steder end i ærmet. (Diskvalifikation 2, ved væsensmangler diskvalifikation 1.) Hvis hunden efter at have fundet figuranten forlader denne, kan den sendes én gang til. Bliver hunden, kan forsvarsarbejdet fortsætte, dog vil øvelsen: Standhals og Bevogtning bedømmes i mangelfuldt. Forlader hunden igen figuranten afbrydes forsvarsarbejdet. I resultathæftet anføres "Disk." DSB bedømmes ikke og der gives ikke point.

**Standhals:** Skal være energisk og vedvarende indtil hunden kaldes ud.

Følgende betragtes som fejl i standhalsen:

- Manglende standhals.
- Starter ikke straks.
- Pauser.
- Ophør når hundeføreren nærmer sig.

**Pointfradrag ved:** ● Svag standhals - manglende energi, indtil 2 point. ● Manglende standhals, 5 point.

**Udkald:** Hunden kaldes ud på tegn fra dommeren og skal vise absolut førbarhed. Kommando "her/plads" ved udkald fra skjul skal afgives som én flydende kommando. Dvs. plads-kommando må ikke først gives, når hunden er på vej rundt om HF.

**Følgende betragtes som fejl:**

- Hunden sidder ikke eller uroligt i grundstilling.
- Manglende førbarhed.
- Hunden ikke bliver i grundstilling når figuranten træder ud af skjulet.
- Ekstrakommandoer eller tegn for at udføre lydighedsmomenterne.

**FLUGT:** Udførelse beskrevet i prøveprogrammet. Hunden skal forhindre flugtforsøget/stoppe figuranten med et energisk greb. Hunden skal slippe selvstændigt eller på en enkelt kommando, når figuranten har indstillet flugten og efterfølgende bevogte figuranten opmærksomt. Hunden føres fri ved fod til udgangspunkt for flugten. Dommeren giver tegn til flugt og til ophør.

### Følgende betragtes som fejl:

- Hjælpekommandoer under flugten.
- Usikkert greb.
- Uroligt greb i de enkelte faser.
- Falder af ærmet.
- Manglende effektivitet under flugten.
- Uopmærksomhed i bevogtningen.
- Tager fat i ærmet eller belaster under bevogtning.

Forsvarsarbejdet afbrydes, hvis hunden ikke forhindrer flugten inden for 20 skridt. DSB bedømmes: Utilstrækkelig - 0 point i gruppe C.

**AFVÆRGELSE AF OVERFALD:** Udførelse beskrevet i prøveprogrammet. Bevogtningsfase inden overfald 5 sekunder. 2 stokkeslag. Hunden skal afværge overfaldet med et energisk greb. Hunden skal under hele forløbet vise sig upåvirket og arbejde med et fuldt, effektivt og frem for alt et fast greb. Hunden skal slippe selvstændigt eller på en enkelt kommando, når figuranten har indstillet trængningen og efterfølgende bevogte figuranten opmærksomt.

### Følgende betragtes som fejl:

- Vigen ud til siden, men tager fat i ærmet.
- Hjælpekommandoer under forløbet.
- Usikkert greb.
- Uroligt greb i de enkelte faser.
- Påvirket under belastningen.
- Manglende effektivitet under trængningen.
- Uopmærksomhed i bevogtningen.
- Tager fat i ærmet eller belaster under bevogtning.

**Øvelsesafslutning:** Hundeføreren går i normal gangart direkte ind til hunden og tager den i grundstilling. Stokken tages ikke fra figuranten.

IPO/BHP1, dommeren giver anvisning til hundefører og figurant for modprøven.

IPO/BHP2 og 3, hundeføreren gør klar til rygtransport.

### Følgende betragtes som fejl:

- Manglende grundstilling.
- Ekstrakommandoer.
- Manglende førbarhed.
- Holden i halsbåndet.

**RYGTRANSPORT:** (IPO/BHP2 og IPO/BHP3) Udførelse beskrevet i prøveprogrammet. Hunden skal under hele rygtransporten gå korrekt ved hundeføreren og samtidig fokusere på figuranten. Afstanden til figuranten er 5 skridt. Kommandoen "Transport" er tilfaldt.

### Følgende betragtes som fejl:

- Hunden går foran.
- Hunden viger ud til siden.
- Afstanden overholdes ikke.

- Hundeførerhjælp i form af: 1) lyd eller tegn 2) ændring af gangart 3) holden i halsbåndet.

Er det ikke muligt at gennemføre en rygtransport afbrydes forsvarsarbejdet med diskvalifikation 2. DSB bedømmes ikke.

**OVERFALD EFTER RYGTRANSPORT:** Udførelse beskrevet i prøveprogrammet. Hunden skal afværge overfaldet med et energisk greb. Hunden skal under hele forløbet vise sig upåvirket og arbejde med et fuldt, effektivt og frem for alt et fast greb. Hunden skal slippe selvstændigt eller på en enkelt kommando, når figuranten har indstillet trængningen og efterfølgende bevogte figuranten opmærksomt.

#### **Følgende betragtes som fejl:**

- Vigen ud til siden, men tager fat i ærmet.
- Hjælpekommandoer under forløbet.
- Manglende selvsikkerhed under overfaldet.
- Manglende dybde og energi i grebet.
- Uroligt greb i de enkelte faser.
- Påvirket under belastningen.
- Manglende effektivitet.
- Uopmærksomhed i bevogtningen.
- Tager fat i ærmet eller belaster under bevogtning.

Forsvarsarbejdet afbrydes hvis hunden svigter eller lader sig trænge/jage væk under forløbet. DSB bedømmes: Utilstrækkeligt - 0 point i gruppe C.

**Øvelsesafslutning og sidetransport:** Hundeføreren går i normal gangart direkte ind til hunden og tager den i grundstilling. Stokken tages fra figuranten. Der stilles ikke krav om visitering. Der er ingen begrænsninger, hvordan afvæbning foretages. Der skal indtages grundstilling ved siden af figuranten inden sidetransporten. Kommandoen "Transport" er tilladt.

#### **Følgende betragtes som fejl:**

- Manglende grundstilling.
- Ekstrakommandoer.
- Manglende førbarhed.
- Holden i halsbåndet.

Efter at HF har afleveret figuranten til dommeren, skal han ikke gå rundt om et skjul, men den direkte vej til startpunktet for modprøven.

**MODPRØVE:** Udførelse beskrevet i prøveprogrammet. Hunden skal være i ro i grundstillingen forud for modprøven. Ved uro kan der trækkes indtil 3 point. HF må ikke råbe figuranten an. Hunden skal afværge overfaldet med et energisk greb. Hunden skal under hele forløbet vise sig upåvirket og arbejde med et fuldt, effektivt og frem for alt et fast greb. Hunden skal slippe selvstændigt eller på en enkelt kommando, når figuranten har indstillet trængningen og efterfølgende bevogte figuranten opmærksomt. Hunden må holdes i halsbåndet.

### Følgende betragtes som fejl:

- Hjælpekommandoer under forløbet.
- Manglende selvsikkerhed under overfaldet.
- Vigen ud til siden, men tager fat i ærmet.
- Manglende dybde og energi i grebet.
- Uroligt greb i de enkelte faser.
- Påvirket under belastningen.
- Manglende effektivitet.
- Uopmærksomhed i bevogtningen.
- Tager fat i ærmet eller belaster under bevogtning.

Forsvarsarbejdet afbrydes, hvis hunden svigter eller lader sig trænge/jage væk under forløbet. DSB bedømmes: Utilstrækkeligt - 0 point i gruppe C.

I IPO/BHPI og 2 følger herefter øvelsesafslutning og sidetransport.

**AFVÆRGELSE AF OVERFALD:** Udførelse beskrevet i prøveprogrammet. (IPO/BHP3). Bevogtningsfase inden overfald 5 sekunder. 2 stokkeslag. Hunden skal afværge overfaldet med et energisk greb. Hunden skal under hele forløbet vise sig upåvirket og arbejde med et fuldt, effektivt og frem for alt et fast greb. Hunden skal slippe selvstændigt eller på en enkelt kommando, når figuranten har indstillet trængningen og efterfølgende bevogte figuranten opmærksomt.

### Følgende betragtes som fejl:

- Vigen ud til siden, men tager fat i ærmet.
- Hjælpekommandoer under forløbet.
- Usikkert greb.
- Uroligt greb i de enkelte faser.
- Påvirket under belastningen.
- Manglende effektivitet under flugten.
- Uopmærksomhed i bevogtningen.
- Tager fat i ærmet eller belaster under bevogtning.

Forsvarsarbejdet afbrydes hvis hunden svigter eller lader sig trænge/ jage væk under forløbet DSB bedømmes: Utilstrækkeligt - 0 point i gruppe C.

**Øvelsesafslutning og sidetransport:** Hundeføreren går i normal gangart direkte ind til hunden og tager den i grundstilling. Stokken tages fra figuranten. Der er ingen begrænsninger på, hvordan afvæbning kan foretages. Der skal indtages grundstilling ved siden af figuranten inden sidetransporten. Kommandoen "Transport" er tilladt.

### Følgende betragtes som fejl:

- Manglende grundstilling.
- Ekstrakommandoer.
- Manglende førbarhed.
- Holden i halsbåndet.

På tegn fra dommeren sættes der line på hunden efter den afsluttende sidetransport. Hunden skal føres på plads, indtil ekipagen har forladt banen.